

Dotace na úsporné bydlení budou dostupné více domácnostem. MŽP chystá změny v Nové zelené úsporám

24.3.2023 - | Ministerstvo životního prostředí ČR

Nejdéle běžící dotační program MŽP a SFŽP ČR na podporu energeticky úsporného bydlení - Novou zelená úsporám - čekají od září výrazné změny.

Dotace budou dostupné pro více domácností, cesta k penězům se zjednoduší a program nově nabídne prostředky i na výměnu nejstarších plynových kotlů za tepelná čerpadla. Příjem žádostí za současných podmínek skončí 30. června 2023, ve vylepšené podobě se opět otevře od září.

Minulý rok, poznamenaný energetickou krizí, přinesl enormní zájem o dotace na snížení energetické náročnosti obytných domů. Vyčleněných 19 miliard korun z Národního plánu obnovy na financování programu Nová zelená úsporám vyčerpali majitelé rodinných a bytových domů o dva roky dříve, než rezort Ministerstva životního prostředí původně plánoval.

„Jen za poslední rok a půl, od října 2021, si o dotaci na úspornější bydlení požádalo rekordních 110 tisíc domácností. To dalece přesáhlo celkový počet přijatých žádostí za předchozích sedm let fungování programu. Strmě rostoucí zájem se logicky projevil u nenáročných opatření s okamžitým efektem, tedy zejména u instalací domácích fotovoltaických elektráren a výměn starých kotlů za tepelná čerpadla. Například u fotovoltaiky jsme zaznamenali trojnásobný meziroční nárůst,“ uvádí ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).

Přínosy programu pro domácnosti jsou nesporné, nesporný je i přínos k ochraně životního prostředí. *„Pro názornost, jen díky opatřením podpořeným od října roku 2021 vypustí naše domácnosti do ovzduší za rok o 700 tisíc tun oxidu uhličitěho méně, což odpovídá ušetřeným 350 tisíc tunám uhlí za 2,3 miliardy korun. Pokud bude zájem pokračovat stejným tempem, bude úspora energie na konci roku 2025 odpovídat v přepočtu nespáleným 1,44 milionům tun uhlí, tedy 4,5 procentům roční spotřeby uhlí v ČR nebo 6 % celkové roční spotřeby plynu. To představuje snížení emisí oxidu uhličitěho o 2,8 procenta ročně,“* vypočítává ministr životního prostředí Petr Hladík.

S ohledem na razantní nárůst cen na trhu s energiemi se ministerstvo na možnost rychlého vyčerpání zdrojů z Národního plánu obnovy připravovalo s předstihem. *„Ve snaze co nejvíce ulevit tuzemským domácnostem se nám podařilo s Evropskou investiční bankou již na podzim dojednat další prostředky z Modernizačního fondu. V programu HOUSEnerg zaměřeném na energetické úspory v rezidenčním sektoru tak máme nyní připraveno 55 miliard korun na pokrytí financování Nové zelené úsporám i její odlehčené verze pro nízkopříjmové domácnosti NZÚ Light,“* vysvětluje Petr Hladík.

Přechod na nový zdroj financování se promítne do nastavení i běhu samotného programu Nová zelená úsporám. *„Naším cílem je energetické renovace domů zpřístupnit pro co nejvíce domácností, zaměříme se více na bytové domy. Právě v těchto dnech jednáme s Evropskou komisí o využití prostředků Národního plánu obnovy pro nízkouročené půjčky. Připravujeme i variantu financování formou záloh, které už dnes poskytujeme seniorům a invalidním občanům v NZÚ Light. Umožníme tak čerpat dotace i mladým rodinám, které nemají tolik vlastních úspor, aby například renovovali dům s pomocí standardní Nové zelené úsporám, ale nesplňují podmínky ani NZÚ Light,“* uvádí

ministr Petr Hladík.

To však nejsou jediné novinky, které v programu připravuje. Žadatelům se ještě více zjednoduší proces od podání k vyplacení dotace, odpadne povinnost předkládat faktury a ve většině případů i projektovou dokumentaci, zmírní se kritéria u vybraných opatření. Dotace na náročnější úpravy domů budou již automaticky navýšeny o podporu projektu. V oblasti novostaveb bude podpora zacílená pouze na ty nejúspěšnější budovy, u kterých bude efekt energetických úspor nejvyšší. A nově bude do nabídky dotací zařazena i podpora výměny starých plynových kotlů za tepelná čerpadla.

„V loňském roce jsme zvládli administraci 82 tisíc žádostí o podporu, což je čtyřikrát více než v uplynulých letech a průměrná doba vyřízení žádosti je 21 dní. Díky zjednodušené administraci budeme moci dále navyšovat počty odbavených žádostí, které díky maximálnímu otevření programu bezesporu přijdou, aniž by se prodlužovala doba jejich posouzení a následné výplaty prostředků. Klíčová je rovněž podpora poradenské sítě, kterou chceme ještě zintenzivnit a díky tomu zvýšit dostupnost kvalitních služeb v terénu,“ doplňuje Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR, jehož úřad program spravuje.

Příjem žádostí ve stávající etapě Nové zelené úsporám bude ukončen 30. června 2023. Po krátké technicko-provozní přestávce nutné k implementaci zjednodušených postupů bude spuštěna nová etapa programu a příjem žádostí se opět otevře od září 2023. *„Všem žadatelům, kteří mají rozpracované projekty dle stávajících podmínek, doporučuji, aby své žádosti podali do konce června letošního roku,“* nabádá Petr Valdman s tím, že bližší podmínky podpory v nové etapě rezort postupně představí během jara.

Program Nová zelená úsporám je Evropskou komisí hodnocen jako nejúspěšnější program v České republice v oblasti úspor energie, a to nejen čerpáním prostředků, ale i efektivností vynaložených nákladů. Od spuštění programu v roce 2014 bylo z programu Nová zelená úsporám podpořeno 180 tisíc domácností, na jejich účty rezort odeslal 22 miliard korun.

Výhled NZÚ pro rok 2023 (PDF, 879 kB)

https://www.mzp.cz/cz/news_20230324_MZP-chysta-zmeny-v-Nove-zelene-usporam-v-roce-2023